

با نام خدا

مجموعه ۱۲ جلدی **کودک توانا**

تقویت
هوش و خلاقیت

کودکان خردسال ۳ تا ۵ سال

(جلد ۲)

تفاوت‌ها و شباهت‌ها

زیر نظر و با مقدمه **دکتر شاکری** (شاگردی)

تیزهوشانه

نام کتاب: تفاوت‌ها و شباهت‌ها

پدیدآورنده: مژگان خلیلیان

زیر نظر: دکتر مهدی شاکردی (شاکری)

ناشر: مجتمع فرهنگی - انتشاراتی تیزهوشان

واژه نگاری و صفحه آرایی: آتلیه تیزهوشان

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

لیتوگرافی | چاپ | صحافی: سرمدی - عطف

نوبت چاپ: چاپ اول تمام رنگی

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، اول کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان، کوچه سرود، پلاک ۸ و ۹

۶۶۹۶۰۱۷۵ - ۶۶۹۷۲۸۵۴ - ۰۲۱

www.Tizhoushan.ir

صفحه طراحی: تهران: ۱۶۵۳-۱۴۱۵۵ / فکس: ۶۶۹۷۲۸۵۴

دفتر مرکزی (میرداماد): ۲۱-۲۲۲۲۲۲۴۴

سرشناسه: خلیلیان، مژگان، ۱۳۹۶ -
عنوان و نام پدیدآور: تفاوت‌ها و شباهت‌ها/ نویسنده مژگان خلیلیان؛
زیر نظر دکتر مهدی شاکردی (شاکری)

مشخصات نشر: تهران: تیزهوشان، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۲۴ص: مصور (رنگی): ۲۹×۲۲سم.

فروتن: مجموعه کتاب‌های کودک توانا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۶۰-۰۵-۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۶۰-۱۷-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: گروه سنی: الف

موضوع: کودکان - هوش آزمایی

موضوع: سرگرمی‌ها

موضوع: رنگ آمیزی برای کودکان

شماره افزود: شاکردی، مهدی، ۱۳۴۰ -

رده بندی دی‌یو: ۱۳۹۴ت۷۲۴ع۱۵۳/۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۸۲۲۱۵

تقریم به اولیای مدرّس آموزشی و پیران و ملّدران

مقدمه :

اگر به شما بگویند، «**فرزند شما تیزهوش است**» چقدر خوشحال می‌شوید؟ البته شاید خلاف آن، یعنی شنیدن این که شما دارای فرزندی با توانِ هوشی پائین هستید، سبب نگرانیِ خاطر شما شود! بسیار اتفاق می‌افتد که علائق و مایلِ مادرانه یا پدرانه‌ی ما، بر واقعیت‌های موجود در فرزندانمان غالب می‌شود و بدون اطلاع از مهارت‌های لازم، آنان را افرادی خارق‌العاده به حساب می‌آوریم. برعکس، در مواردی عدم انطباق با سالِ رفتار فرزندانمان با بعضی از انتظارات ذهنی ما که معمولاً جنبه‌ی مقایسه‌ای هم دارد، باعث نگرانی و استعدادهای واقعی آنها و در نتیجه مشکلاتی برای بچه‌ها می‌شود. بدون شک، داشتنِ اطلاعاتی هرچند کلی درباره‌ی مهارت‌های هوش، می‌تواند بسیاری از ابهامات و پرسش‌های ذهن ما را درباره‌ی فرزندانمان برطرف نماید.

هوش، تیزهوش و فرضیه‌ی هوش هفت‌گانه

هوش، از واژه‌ها و مفاهیمی است که ارائه‌ی تعریف واحدی برای آن سال‌ها مورد بحثِ روانشناسان بود. چرا که پیچیدگی ابعاد وجودی انسان، سبب شده است که از جنبه‌های مختلفی تعریف شود.

اگرچه ارایه‌ی تعریف واحدی از هوش، سال‌ها به طول انجامید، اما در بیانی ساده و اجمالی می‌توان این‌چنین بیان داشت که «**هوش مجموعه‌ای از توانمندی‌های وجودی هر انسان است که به‌صورت سازگاری با محیط نمایان می‌شود.**»

ما با هوش به حل مسایل و ارایه‌ی راه‌کارهایی در زندگی و گاهی به بروز نوآوری و خلق آثار هنری می‌پردازیم. گاهی در سخنوری و ایجاد ارتباطات اجتماعی و گاهی برای پاسخ به چراهایی که به‌دلیل دقت بصری به محیط اطراف در ذهنمان ایجاد می‌شود از آن استفاده می‌کنیم.

با این تعریف و تفصیل، اصطلاح **تیزهوش** و نخبه به افرادی اطلاق می‌شود که در توانایی‌های یاد شده، برجستگی بیشتری دارند.

تحقیقاتی که طی سالیان متمادی درباره‌ی واژه‌ی هوش به عمل آمده سبب پدید آمدن نظریات دقیق تری شده است. جدولی که بر خلاف گذشته‌ها که تصور می‌شد، هوش هر فرد صرفاً ارثی است، امروزه انعکاس‌دهنده‌ی این است که علاوه بر ارث، محیط هم در بروز توانمندی‌های ذهنی و قدرت هوش بسیار تأثیر گذار است. هرچند میزان نقش هر کدام قابل تأمل است، چنانچه محیط (اعمال خانوادگی، مدرسه و محیط اجتماعی)، علاوه بر نقش مؤثر در بروز استعدادها، به همان اندازه می‌تواند اثرهای منفی را داشته باشد. همچنین با توجه به فرضیه‌ی هوش هفت گانه که در دهه‌ی اخیر مطرح شده توصیه می‌شود از هرگونه مقایسه فرزندانمان با دیگر بچه‌ها حتی با دیگر فرزندان خود، اگرچه دوقلو هم باشند، پرهیز نماییم.

تست‌های هوش I.Q

بسیاری از اولیا علاقه‌مندند بدانند فرزندشان از نظر هوشی در چه وضعیتی قرار دارد. قابل ذکر است اصطلاح بهره‌ی هوشی یا **I.Q** در واقع حاصل عبارت $\frac{\text{Mental Age}}{\text{Chronological Age}} \times 100$ است. در این فرمول عدد ۱۰۰ به طور قراردادی برای نشان دادن بهره‌ی هوشی در نظر گرفته می‌شود. چنانچه اگر بهره‌ی هوشی افراد معمولی را حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ در نظر بگیریم عدد بالاتر از آن به معنای بالاتر بودن فرد از نظر هوشی نسبت به گروه سنی خود است و نیز پایین‌تر از آن به معنای این است که فرد از گروه سنی خود عقب‌تر است.

هوش هیجانی (EQ) Emotional Intelligence

در چند دهه‌ی اخیر بررسی‌های روی افرادی صورت گرفته که با وجود دارا بودن ضریب هوشی بالا در کودکی، افراد موفق در بزرگسالی نبوده‌اند و برعکس، افراد موفق که در کودکی از ضریب هوشی معمولی برخوردار بوده‌اند! این واقعیت توجه دانشمندان را به‌سوی موضوع مهمی معطوف داشت که «**هوش هیجانی**» نام گرفت.

هوش هیجانی در واقع همان کنترل هیجانات توسط نیروی عقل و خرد انسان است و نکته قابل تأمل این است که می‌توان در بچه‌ها آن را افزایش داد و در این امر مهم پدر و مادرها مهم‌ترین افرادی هستند که می‌توانند در آن نقش آفرینی کنند. چنانچه در چهار این فرآیند در دوره‌ی کودکی صورت گیرد میزان کنترل هیجانات در بزرگسالی برای آن‌ها راحت‌تر می‌شود.

درباره‌ی کتاب حاضر:

کتاب حاضر یکی از مجموعه‌ی ۱۲ جلدی "کودک توانا" است که به دنبال استقبال هم‌نظیر مربیان مراکز پیش‌دبستانی سراسر کشور از کتاب‌های پیش‌دبستان و متعاقباً درخواست آن‌ها مبنی بر تألیف مجموعه‌ای مشابه برای کودکان، قبل از پیش‌دبستان به مرحله‌ی تألیف و انتشار رسیده است، چنانچه اولیا و مربیان محترم مشاهده خواهند نمود، افزایش دایره‌ی لغات، تحریک تفکر خلاق، تقویت هوش کلامی، قدرت تمرکز و نهایتاً تقویت هوش و خلاقیت در گروه خردسال ۳ الی ۵ سال از اهداف محتوایی این مجموعه کتاب می‌باشد، ضمن اینکه پیش‌زمینه‌ای بسیار مفید برای تأثیرات بهتر، در دوره آموزش پیش‌دبستانی خواهد بود.

شکر بیکران خداوند بزرگ را که ما را در این مسیر هدایت و رهنمون فرمود،...
بی‌صبرانه منتظر دریافت نظرات و پیشنهادات شما از طریق ایمیل تیزهوشان هستیم.

شاد و سربلند باشید

دکتر مهدی شاگردی (دکتر شاگردی)

تهران / تابستان ۱۳۹۴